

ביגוד והנעלה לעובדי עירייה

כללי

1. בתקשי"ר, תקנות שירות המדינה, החל בעקרון על עובדי העירייה, אלא אם הוחלט אחרת, בפרק 28.42 הנושא את הכותרת "זכאים לביגוד", נכתב בסעיף 28.42 "בגדי עבודה" כדלקמן: "עובדים המועסקים בתפקידים הגורמים בלאי בלתי רגיל של לבוש זכאים לקבל בגדי עבודה. מטרת הענקת בגדי העבודה היא לפצות את העובדים על ההפרש בין הבלאי הרגיל של בגדיהם לבין הבלאי המוגדל שהוא תוצאה מתנאי עבודתם המיוחדים".
2. בסעיף 28.423 בתקשי"ר שעניינו "מדים" מצוין כדלקמן: "עובדים אשר עבודתם כרוכה בתפקידי ייצוג מסויימים, מקבלים מדים".
3. בעיריית ת"א נהוג לספק לעובדי עירייה הזכאים לכך פריטי לבוש שונים לקיץ ולחורף (ביגוד בעין). פריטים אלו מיועדים לשמש את העובדים לצורך מילוי תפקידם וניתנים לעובדים באמצעות שוברים.
4. במהלך הביקורת הסתבר כי בעיריית ת"א קיימות דרכים נוספות לתשלום/לאספקה של ביגוד והנעלה לעובדי עירייה:
  - א. קצובת ביגוד (תשלום באמצעות המשכורת).
  - ב. ביגוד יחידתי (רכישת פריטי ביגוד ע"י אגף רכש ולוגיסטיקה ליחידות מסוימות עפ"י דרישה יחידתית).
  - ג. ביגוד יחידתי וקצובת ביגוד.
  - ד. ביגוד בכסף ובעין (תשלום באמצעות המשכורת ואספקת ביגוד באמצעות שוברים).
5. הביקורת התמקדה בבדיקתה בהליך אספקת ביגוד והנעלה (ביגוד בעין) לעובדי העירייה.
6. לצורך הביקורת נערכו שיחות עם: מנהל אגף רכש ולוגיסטיקה, מנהל אגף משאבי אנוש, מנהל אגף חשבות, מנהלת אגף תקציבים, סגן מנהל אגף משאבי אנוש, מנהל מת"ש, מנהל מח' רכש באגף רכש ולוגיסטיקה, מנהל מח' הנה"ח מרכזית באגף חשבות, ראש צוות באגף מיחשוב ומערכות מידע, מנהלת רכש ביגוד, מזון והדברה באגף רכש ולוגיסטיקה, עוזרת למרכז קידום עובדים באגף משאבי אנוש, ממונה הנהלת חשבונות בכיר באגף רכש ולוגיסטיקה.
7. הביקורת נערכה בחודשים ינואר – מאי 2002.

רקע

8. הזכאות לביגוד נקבעת לפי תפקיד העובד (משרתו). עובד המשמש בתפקיד המזכה בביגוד בעין, זכאי לביגוד לפי תקן הביגוד, שנקבע לאותו תפקיד.
9. לכל תפקיד בעירייה הדורש ביגוד נקבע תקן ביגוד הכולל את פריטי הביגוד של אותו תקן, כמות אספקה בכל חלוקה (קיץ וחורף) ותדירות חלוקת הפריט עפ"י אחוזי משרת העובד.
10. ההרכב ההתחלתי של תקני הביגוד בעירייה נקבע ע"י ועדה שנקבעה אד הוק ושהתכנסה באוגוסט 1974 בעיריית ת"א לשם קביעת תקנים אלו. הרכב הוועדה כלל נציגים מאפסנאות, מנגנון, ארגון ותקינה, ארגון העובדים ותקציבים.
11. בנוהל הביגוד שהוציאה הוועדה נכתב כי יש למנות ועדת ביגוד שתהיה מורכבת מנציגים רלוונטיים לנושא, כאשר תפקידי הוועדה יהיו, בין השאר, לקבוע תפקידים המזכים בבגדי עבודה ותקני ביגוד לתפקידים אלה, בהתחשב במהות העיסוק ובגורמי בלאי ביגוד הכרוכים בו. כמו כן לקבוע תקני ביגוד לתפקידים שנקבעו כתפקידים נושאי מדים.
12. בנוהל נקבע כי ועדת הביגוד תשמש גם כוועדה לקביעת טיב הביגוד ותפקידיה יהיו לקבוע את מפרטי ומרכיבי הביגוד, תוך אפשרות להיעזר ביועצים מקצועיים.
13. בבירור שערכה הביקורת עם הממונה על הנהלים באגף ארגון ותקינה הסתבר כי לא קיים נוהל עירוני שעניינו ביגוד והנעלה לעובדי עירייה. כמו כן נמסר לביקורת ע"י רכזת ביגוד, מזון והדברה באגף רכש ולוגיסטיקה כי בעבר היתה ועדת ביגוד שחבריה היו נציגי ארגון העובדים, אך ועדה זו אינה מתכנסת כיום. בתגובתו לממצאי הביקורת מסר סמנכ"ל למשאבי אנוש ולמינהל כי הינחה את הגורמים הרלוונטיים בדבר הכנת נוהל כולל בנושא ביגוד והנעלה לעובדי עירייה.
14. תקני הביגוד הורחבו במהלך השנים בעקבות הסכמי עבודה והסכמים מקומיים הנובעים, בין היתר, מבקשות של מנהלים לשינוי תקני הביגוד לעובדיהם הזכאים לביגוד, בשל צרכי השטח או לשם השוואת תקני ביגוד של עובדיהם לעובדים מסקטורים אחרים, שהגדרת תפקידם זהה להגדרת תפקידי העובדים הכפופים אליהם.
15. לבקשת הביקורת נמסרו ע"י עוזרת למרכז קידום עובדים באגף משאבי אנוש מכתבים שהוצאו ע"י מנהל אגף כ"א דאז וע"י מנהל אגף משאבי אנוש דהיום, המאשרים הרחבת תקני ביגוד שהתקבלו בהתאם להחלטות מנכ"ל ו/או סמנכ"ל למשאבי אנוש.
16. יש לציין כי לרוב מכתבים אלו לא מצאה הביקורת מכתבי סימוכין הכוללים את בקשות המנהלים או החלטות מנכ"ל/סמנכ"ל למשאבי אנוש שבעקבותיהם הוצאו המכתבים לשינוי תקני הביגוד.

ממצאים

17. מרבית פריטי הביגוד (בעין) מסופקים לעובדים באמצעות שוברים ע"י ספק, אשר מזה כ-15 שנה זוכה במכרז בנושא ביגוד והנעלה לעובדי עירייה. פריטי לבוש נוספים שאינם כלולים במכרז וניתנים למגזרים מסויימים של עובדים, ניתנים ע"י ספקים אחרים באמצעות רשימות שמיות של הזכאים המצויות אצל הספקים.

הליך ההתקשרות עם הספק

מכרז פומבי מס' 153/00

18. בתאריך 17/9/00 פרסמה עיריית ת"א מכרז פומבי מס' 153/00 לרכישת ביגוד והנעלה לעובדי העירייה לעונת הקיץ והחורף, שאומדנו היה 4,000,000 ש"ח.
19. בדיקת ההצעות העלתה כי שני המציעים עמדו בתנאי הסף ואילו מבדיקה מהותית של ההצעות נמצא כי אחד מהמציעים הוא בעל ההצעה הזולה מבין השניים במרבית הפריטים.
20. בישיבת ועדת מכרזים מתאריך 25/2/01 הוחלט לרכוש את כל הפריטים מהמציע שהיה בעל ציון האיכות הגבוה ובעל ההצעה הזולה במרבית הפריטים.
21. בתאריך 9/5/01 נחתם חוזה התקשרות בין הספק ובין העירייה לתקופה של שנתיים עם אופציה להארכה בשנתיים נוספות, שנה או חלק ממנה בכל פעם, בתנאים ובמחירים בכפוף להתייקרויות כפי שמוגדר בחוזה.
22. בסעיף 7.1 בחוזה ההתקשרות שנחתם בין העירייה לבין הספק, מצוין, בין היתר, כי הספק מתחייב לספק בצורה מהימנה ומקצועית את האמור במפרט הטכני, כמפורט בנספח ב' לחוזה זה ובהצעת הספק.
23. בסעיף 8 לחוזה ההתקשרות נכתב כי העירייה רשאית להפסיק את ההתקשרות בכל עת, אף לפני המועד הנקוב בהצעת הספק, מבלי שתהיה חייבת במתן הסברים כלשהם, ובלבד שתשלח על כך הודעה בכתב לספק חודש ימים מראש.

תקציב

24. בשנת 2000 תקצבה העירייה במסגרת התקציב הרגיל בסעיף שירותים והשתתפויות כלליות סך של 4,400 אלפי ש"ח עבור ביגוד בעין לעובדי עירייה הזכאים לכך ואילו בשנת 2001 תוקצב סעיף זה בסך של 4,500 אלפי ש"ח.
25. לביקורת נמסר ע"י ממונה הנהלת חשבונות בכיר באגף רכש ולוגיסטיקה כי בכל אחת מהשנים 2000 ו-2001 נרכשו מהספק פריטי לבוש והנעלה בסך של 2,857 אלפי ש"ח עפ"י חוזה ההתקשרות שנחתם בין העירייה ובין הספק.

26. יש לציין כי הסעיף התקציבי המיועד לרכישת ביגוד בעין נכלל במסגרת תקציב "הוצאות לשכר" שבפרק תקציב "שירותים והשתתפויות כלליות" (פרק 76).

תהליך אספקת הביגוד וההנעלה לעובדי העירייה

27. בנושא הביגוד וההנעלה לעובדי העירייה שותפים אגף רכש ולוגיסטיקה, אגף משאבי אנוש ואגף מיחשוב ומערכות מידע.

28. אחריות אגף רכש ולוגיסטיקה באה לידי ביטוי, בין השאר, בהוצאת המכרז לביגוד והנעלה כולל הבדיקות הכלכליות והטכניות של המציעים המועברות לוועדת המכרזים לאחר מועד פתיחת המכרזים.

29. בתאריכים 1/4 ו-1/10 (שני מועדי חלוקת הביגוד מדי שנה) מעודכנים המחירים של הפריטים במכרז במערך הממוחשב של הביגוד, בהתאם לעליית המדד. בתום שלב עדכון המחירים מיידעת מנהלת רכש ביגוד, מזון והדברה, האמונה על הנושא באגף רכש ולוגיסטיקה, את העוזרת למרכז קידום עובדים באגף משאבי אנוש כי ניתן להנפיק את שוברי הביגוד.

30. עם סיום הליך הנפקת השוברים מודיעה מנהלת רכש ביגוד, מזון והדברה באגף רכש ולוגיסטיקה לספק כי עליו להתכונן לחלוקת הביגוד לעובדים.

31. להלן מספר העובדים הזכאים לביגוד בעין עפ"י יחידות השכר שלהם:

מס' יחידת שכר	מס' העובדים
11 – מזכירות העירייה	3
16 – השירות המשפטי	15
19 – מחלקת יפו והשכונות	5
20 – איכות הסביבה	9
22 – חיובי ארנונה	17
24 – אגרות ודמי שירותים	13
26 – אגף רכש ולוגיסטיקה	14
29 – מחלקת שווקים	11
30 – אגף שפ"ע	110
31 – אגף התברואה	1,007
32 – מחלקת החופים	56
34 – מחלקת וטרינרית	16
35 – מחלקת כיבוי אש	109
36 – מינהל הנדסה	42

מס' יחידת שכר	מס' העובדים
38 – אגף הפיקוח	263
39 – ביטחון ושירותי חירום	16
41 – מינהל החינוך	853
47 – אגף רפואה ציבורית	92
48 – אגף שירותי רווחה	8
52 – מינהל בניוי ותשתית	80
53 – הנהלת בתי העירייה	34
סה"כ	2,773

32. חלוקת השוברים לביגוד, שתוקפם הינו 75 יום, מתבצעת פעמיים בשנה: חלוקת קיץ בין התאריכים 30/9-1/4 וחלוקת חורף בין התאריכים 31/3-1/10.
33. מדי שבועיים מחולקים השוברים לקבוצות עובדים שונות וזאת כדי למנוע מצבי עומס בזמני החלוקה.
קבוצה ראשונה – לובשי המדים (פיקוח, הנהלת הבית וכו').
קבוצה שנייה – מינהל החינוך ואגף התברואה.
קבוצה שלישית – יתר עובדי העירייה הזכאים לביגוד בעין.
34. משקיבלה עוזרת למרכז קידום עובדים באגף משאבי אנוש הנחיה להנפיק את שוברי הביגוד, נעשית על ידה פנייה לראש צוות באגף מיחשוב ומערכות מידע ובה הינו מתבקש להפיק דוח לפני חלוקה שבו מצוינים תקני הביגוד של העובדים הזכאים לכך.
35. עוזרת למרכז קידום עובדים באגף משאבי אנוש עורכת סריקה מדגמית של הדוח לשם השוואת תקני הביגוד למשרות העובדים. באם קיימים שינויים כגון הוספת תקן ביגוד לעובד חדש או הוספת פריטים לתקני ביגוד קיימים בעקבות הסכמי עבודה ו/או החלטות מנכ"ל/סמנכ"ל משאבי אנוש, נערכים השינויים הנדרשים ובתום בדיקה זו מועבר מזכר לראש צוות באגף מיחשוב ומערכות מידע, בו הינו מתבקש להנפיק את השוברים.
36. השינויים בתקני הביגוד מעודכנים ע"י ראש צוות באגף מיחשוב ומערכות מידע, במערך הממוחשב של הביגוד שעליו הוא אחראי והשוברים שמונפקים על ידו מועברים לפקדי כ"א של היחידות השונות לשם חלוקה לעובדים.

תהליך הנפקת הביגוד לעובדים ע"י הספק באמצעות השוברים

37. אספקת הביגוד לעובדים מתבצעת בהנות הספק באמצעות השוברים שנמסרו לעובדים הזכאים לכך. לאחר קבלת פריטי הלבוש מאשרים העובדים והספק בחתימת ידם על גבי השוברים את

- קבלתם. שוברי הביגוד בצירוף החשבוניות מועברים ע"י הספק לאגף רכש ולוגיסטיקה לשם תשלום.
38. בשיחות שקיימה הביקורת עם מספר עובדים מיחידות שונות בעירייה הזכאים לביגוד בעין, הסתבר כי עובדים אלו נוהגים להמיר את פריטי הביגוד שהוגדרו עבורם בפריטים אחרים שאינם כלולים בתקני הביגוד שנקבעו להם, בבואם לממש בחנות הספק את שוברי הביגוד.
39. העובדים טענו כי בעבור הפריטים שאותם הם ממירים נוהג הספק לדרוש מחירים מופקעים, העולים בעשרות אחוזים על מחירם הריאלי ומחירו הסופי של הפריט נקבע עפ"י יכולת המשא ומתן של כל עובד ועובד.
40. כמו כן מסרו העובדים כי במקרים רבים הם אינם לוקחים פריטים אלו כלל או לחילופין רק מקצתם וזאת הן מכיוון שאיכות הביגוד של הספק ירודה בעיניהם והן בשל שאינם זקוקים לפריטי הלבוש הכלולים בתקן הביגוד שלהם ואותם הינם מקבלים מדי שנה.
41. לדברי העובדים, במקרים בהם הם לוקחים חלק מפריטי הלבוש להם הם זכאים, מפחית הספק מהסכום הכולל של הפריטים בשובר את סכום הפריטים שגולקחו על ידם ואת היתרה הנוקפת לזכותם רושם על גבי פתק שעליו מופיעה חתימתו וחותרמת בית העסק.
42. לביקורת נמסר ע"י העובדים כי פעמים רבות הם אינם מממשים את הזיכוי ולעתים הם מציגים את הזיכוי בחלוקה הבאה של הביגוד, קיץ או חורף, ומשתמשים בו לשם לקיחת פריטים אחרים שאינם מופיעים בתקן הביגוד שלהם.
43. בעקבות טענות העובדים פנתה הביקורת ל-3 עובדי עירייה, שקיבלו שוברי ביגוד לחלוקת חורף, בבקשה להתלוות אליהם, לחלוקת הביגוד בחנות הספק ולהלן הממצאים:

עובד א'

44. בתאריך 24/12/01 יצאה הביקורת עם עובד העירייה (להלן עובד א') לחנות הספק בדרום ת"א. ברשות העובד היה שובר שהכיל, בין השאר, את הפרטים הבאים:

שם הפריט	מחיר יח'	כמות
חולצה למקבל מדים – שרוול ארוך	32.20	2
מכנסיים למקבל מדים	79.89	1
כפפות עור לגבר עם ביטנת פרווה	71.55	1
אפודה לגבר	50.09	1
עניבה	14.31	1
חליפת מדים – מקטורן	338.64	1
2 זוגות מגפי עור עם פרווה	101.36	2
סה"כ שווי ביגוד	821.60 ש"ח	

45. עובד א' בחר בחנות פריטים שאינם בתקן הביגוד שלו והתמקח עם הספק על גובה המחירים. להלן הפריטים שלקח עובד א' ומחיריהם:

א. 48 זוגות גרביים – 254 ש"ח

ב. זוג מכנסיים (לא למקבל מדים) – 130 ש"ח.

ג. מקטורן לגבר (לא למקבל מדים) – 250 ש"ח.

46. שווי השובר של עובד א' היה 821.60 ש"ח. מחיר הפריטים שלקח העובד לאחר משא ומתן עם הספק לגבי מחיריהם, שבסיומו זכה להנחה, היה 634 ש"ח.

47. בתום ההתמקחות בין העובד והספק, נתן הספק לעובד א' פתק בחתימתו ועל גבו ציין זיכוי ע"ס 220 ש"ח. יש לציין כי יתרת הזכות שנרשמה היתה ב-32.4 ש"ח יותר מזו שהיה העובד אמור לקבל, וזאת לדברי הספק, במקום מתן הנחה נוספת עבור הביגוד שלקח העובד.

עובד ב' ועובד ג'

48. בתאריך 7/1/02 יצאה הביקורת עם שני עובדים נוספים (להלן: עובד ב' ועובד ג') לשם קבלת ביגוד אצל הספק. להלן הפריטים, כמותם ומחיריהם כפי שצויינו בשוברו של עובד ב':

שם הפריט	מחיר יח'	כמות
חולצה למקבל מדים – שרוול ארוך	32.20	2
כפפות עור לגבר עם ביטנת פרווה	71.55	1
אפודה לגבר	50.09	1
עניבה	14.31	1
חליפת מדים – מקטורן	338.64	1
2 זוגות מגפי עור עם פרווה	101.36	2
סה"כ שווי ביגוד	741.71 ש"ח	

49. בחנות הספק בחר עובד ב' בנעליים בסך 190 ש"ח (שאינן כלולות בתקן הביגוד של העובד) וזאת לאחר שהספק נאות לתת לו הנחה של 50 ש"ח. הזיכוי ע"ס 552 ש"ח בגין ההפרש בין שווי השובר ומחיר הנעליים ניתן לעובד על גבי פתק, שעליו חותמת וחתימת הספק.

50. שוברו של עובד ג' היה זהה מבחינת הפריטים, כמותם ומחיריהם לשוברו של עובד ב', וזאת מכיוון ששניהם נושאים במשרה המזכה אותם באותו תקן ביגוד.

51. להלן הפריטים שלקח העובד:

אימונית – 89 ש"ח.

נעליים – 235 ש"ח.

- בעבור ההפרש שבין שווי השובר והפריטים שלקח עובד ג' ניתן לו זיכוי ע"ס 480 ש"ח על גבי פתק בחתימת וחותמת הספק.
52. יש לציין שהשוברים הנושאים חתימת שלושת העובדים נשארו ברשות הספק עד למועד מסירתם בצירוף החשבוניות לעירייה לשם תשלום.
53. בבדיקה שערכה הביקורת באגף רכש ולוגיסטיקה הסתבר כי:
- א. שובר מס' 3690 הוגש לתשלום ע"י הספק בתאריך 20/1/02 בצירוף שוברים נוספים וחשבונית מס' 13811.
- ב. שוברים מס' 3891 ו-3897 הוגשו לתשלום בתאריך 24/1/02 בצירוף חשבונית מס' 13887.

היבטי מיסוי

תקנות מס הכנסה עד חודש 5/00

54. בתאריך 5/2/90 הוציאה נציבות מס הכנסה ומס רכוש חוזר מס' 9015 שעניינו כללים לחיוב במס של ביגוד שנותן מעביד לעובדיו וזאת לאור מגוון פריטי הלבוש וצורתם והבעייתיות בהחלטה באם מדובר בהכנסת עבודה או לא.
55. להלן פירוט סוגי הביגוד והתנאים בהם אין לראות ביגוד כהכנסת עבודה, לגבי כל אחד מהסוגים, כפי שמופיע בחוזר מס הכנסה:

א. בגדי עבודה:

בגד עבודה אינו הכנסת עבודה בידי העובד באם הוא ממלא את התנאים המצטברים הבאים:

- 1) הבגד הינו "מגן" ובא לשמור על הבגדים הרגילים של העובד מבלאי מוגבר עקב סוג העבודה (סרבליים וכו').
- 2) אין בבגד משום נוחות לעובד – משמע, לא קיים פוטנציאל שימוש בבגד באופן פרטי מחוץ לעבודה.
- 3) מטבע העבודה חייב העובד לעבוד בה בבגדי עבודה.

ב. מדים:

מדים הם בגדים הנדרשים עפ"י הכללים במקום העבודה, עפ"י כללי המעביד, כללי חוק אתיקה וכו'. בגד אשר נטען כי הוא "מדים" ולפיכך אינו הכנסת עבודה בידי העובד צריך למלא את התנאים המצטברים הבאים:

- 1) המדים מעידים על שייכות העובד למקום העבודה.
- 2) כאשר המדים עשויים לשמש בשימוש פרטי עליהם להיות עם סמל ברור שישלול את השימוש הפרטי.

הסמל צריך להיות סמל העסק. על הסמל להיות בולט לעין (לא קטן משטח של 9 סמ"ר) ולא ניתן להסרה.

תקנות מס הכנסה החל מחודש 5/00

56. בתאריך 31/5/00 קבע שר האוצר, מתוקף סמכותו לפי סעיפים 31 ו-243 לפקודת מס הכנסה ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, תיקון לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות).

"הוספה תקנה (6) לתקנות הקובעות, כי הוצאות ביגוד יותרו בניכוי רק בהתאם לאמור להלן: 80% מההוצאות שהוציא נישום לרכישת ביגוד בעבורו או בעבור עובדו, ואולם אם לא ניתן להשתמש בביגוד שלא לצורכי עבודה – יותרו ההוצאות כאמור במלואן; בפסקה זו, "ביגוד" – בגדים, לרבות נעליים, שנועדו לשמש לצורכי עבודה ומתקיים בהם אחד מאלה:

(1) ניתן לזהות בהם, באופן בולט, השתייכות לעסקו של הנישום;

(2) על פי דין קיימת חובה ללבוש את הביגוד."

57. מן האמור לעיל עולה כי אם תנאים אלו אינם מתקיימים, לא תותר ההוצאה כלל.

58. מנהל אגף החשבות מסר לביקורת לגבי נוהג מיסוי הביגוד בעירייה כדלקמן:

"בחודש אוגוסט 1995 נערכה ישיבה בנושא ביגוד לעובדים בהיבט המיסוי בראשות מנכ"ל העירייה דאז. בעקבות הישיבה הנ"ל, ובהסתמך על תקנות מס הכנסה, ניסחה העירייה להתאים את הביגוד, ככל האפשר, לתנאים של "ביגוד המותר לניכוי". הוזמנו תנים בגודל הנדרש לצורך תפירה על הבגד בצורה בולטת (על מנת לענות על הדרישה לזיהוי בולט של ההשתייכות לעירייה). אולם למרות זאת נושאים רבים נותרו לא מטופלים:

- ♦ בחלק מהמקרים התויות נחפרו במקום שאינו בולט (למשל – בתוך הבגד).
- ♦ ביגוד תחתון ופריטים נוספים ללא שייכות עם העירייה (תחתונים, גופיות, גרביים, נעליים, חגורות הניתנים למח' כיבוי אש ולאגף פיקוח עירוני).
- ♦ ביגוד ליחידות מסוימות מסופק עם תויות קטנות מהנדרש.
- ♦ ביגוד ליחידות מסוימות אינו מוזהה כלל עם העיריה (סל ביגוד מלא לעובדים מסוימים במנהל חינוך, פריטי לבוש לחוף לפקחים ולמצילים, ביגוד ייצוגי למח' אירועים, לרפואה ציבורית, מח' רובעים, אגף המים, בתי העיריה, שירות הדואר, המרכיזה, מחסנים וכו')."

ביקורת השוואתית

59. הביקורת ביקשה לבדוק את הליך אספקת ביגוד והנעלה לעובדי עיריית ירושלים, לשם השוואה לאופן הטיפול בנושא בעיריית ת"א.

60. הביקורת קיימה פגישה עם ממונה הרכש בעיריית ירושלים בהשתתפות: מנהל אגף רכש ולוגיסטיקה, מנהל מח' רכש ומנהלת רכש ביגוד, מזון והדברה באגף רכש ולוגיסטיקה בעיריית תל

אביב. במהלך הפגישה ניתנה סקירה ע"י ממונה הרכש בעיריית ירושלים בנושא הליך אספקת ביגוד והנעלה לעובדי עיריית ירושלים.

61. להלן טבלת השוואה בין הליך אספקת ביגוד בעיריית ירושלים להליך אספקת ביגוד בעיריית תל אביב:

מס'	נושא	עיריית ירושלים	עיריית תל אביב-יפו
1.	מס' זכאים לביגוד בעין	1,500-1,200	2,773
2.	תקציב ביגוד	תקציב ביגוד יחידתי המסתכם בכ – 715 אלפי ש"ח.	3,900 אלפי ש"ח תקציב ביגוד כללי.
3.	נוהל עירוני	קיים נוהל עירוני שנושאו ביגוד, הדרן בחלוקת בגדי עבודה, בגדי מגן או מדים לעובדים הזכאים בהתאם לתקן הביגוד המאושר וכן ביגוד למקבלי קהל.	אין נוהל עירוני.
4.	ועדת ביגוד	קיימת ועדת ביגוד בהרכב: מנכ"ל העירייה, משנה למנכ"ל, גזבר העירייה או נציגיהם ונציג ארגון העובדים, הקובעת את הזכאים לביגוד על חשבון העירייה (סוגי העובדים, כמויות הפריטים ותקופות החלוקה) וזאת באישור הנהלת העירייה.	לא קיימת ועדת ביגוד.
5.	התקשרות עם הספק	(א) כל יחידה שבה מצויים עובדים הזכאים לביגוד מגישה לספק שעומו קשורה העירייה בחוזה התקשרות רשימה ובה פריטי הביגוד הנחוצים לה בהתאם למפרט הטכני של המכרז. (ב) הספק, עפ"י תנאי המכרז, מחוייב לספק את הטובין (פריטי הביגוד) על חשבוננו ואחריותו ליחידה או למחסן הנזכרים בהזמנה בשעות ולפי סדרי העבודה המקובלים באותו מקום.	הספק מחוייב לספק את פריטי הביגוד לעובדים, כפוף למפרט הטכני של המכרז ובאמצעות השוברים שהונפקו לעובדים ונמסרים לידיו.

מס'	נושא	עיריית ירושלים	עיריית תל אביב-יפו
6.	קשר בין העובדים לספק	לא קיים כל קשר בין העובדים לבין הספק. חלוקת הביגוד מתבצעת במחסני היחידות או בחדרים שהוקצו לצורך כך אחת לשנה ע"י מחסנאי או עובד עירייה אחר שמונה לצורך החלוקה באמצעות השוברים.	העובדים מקבלים את פריטי הלבוש ע"י הספק ובחנות הספק.

62. בתגובתו לממצאי הביקורת מסר סמנכ"ל למשאבי אנוש ולמינהל בנוסף את הדברים הבאים:

- א. "ממצאי הדוח הובאו על כל חומרם בפני הספק (שם מלא במקור), וחישקל המשך התקשרות עמו.
  - ב. שוברי הביגוד החדשים הונפקו כבר עם הנחיה מפורשת לעובד לרכוש אך ורק ביגוד עפ"י המכרז.
  - ג. שובר הביגוד הוגבל לשימוש ל-45 יום בלבד במקום ל-75 יום, כפי שהיה עד כה.
  - ד. יוכן מכרז חדש בו יבואו לידי ביטוי כל לקחי דוח הביקורת."
- כמו כן הנחה סמנכ"ל למשאבי אנוש ולמינהל בדבר הפעולות הבאות:
- ♦ אזהרה לספק ובניית שינויים בחוזה ההתקשרות.
  - ♦ הודעה לעובדים בדבר איסור החלפת פריטים.
  - ♦ בחינה מחדש של הסכמי העבודה בהם יש נגיעה לנושא הביגוד.

מסקנות

63. הספק לא פעל בהתאם להסכם שנחתם בינו לבין העירייה.
  - א. הספק הנפיק לעובדי עירייה פריטי ביגוד שלא נכללו במפרט הטכני, המהווה חלק בלתי נפרד מתנאי המכרז ומתנאי ההתקשרות של העירייה עם הספק.
  - ב. בחלק מהמקרים הועברו ע"י הספק שוברי הביגוד לשם תשלום האגף לרכש ולוגיסטיקה מבלי שמלוא הפריטים שבשוברים סופקו.
64. לאור הסבריו של מנהל אגף חשבות כי הסעיף התקציבי המיועד לרכישת ביגוד בעין, אינו מהווה חלק מהוצאות השכר אלא חלק מהוצאות רכש, סבורה הביקורת כי אין להכליל סעיף זה במסגרת תקציב "הוצאות לשכר" שבפרק "תקציב שירותים והשתתפויות כלליות".
65. היעדר ועדת ביגוד בהליך אספקת ביגוד והנעלה יצר מצב שבו הורחבו תקני ביגוד לעובדים ללא בחינת מכלול ההיבטים ע"י אנשי המקצוע הרלוונטיים לנושא.

66. פעולות העירייה בחלק מהמקרים בנושא הביגוד אינן עולות בקנה אחד עם הנחיות מס הכנסה וזאת מכיוון שבמקרים מסוימים, ביגוד בעין שניתן לעובדים:
- לא היה מזוהה כלל עם העירייה.
  - היה מזוהה עם העירייה באופן חלקי.
- לאור האמור לעיל לא היה נכון להתיר בניכוי את מלוא ההוצאות באותם המקרים (ראה סעיפים 56, 57).
67. הקשר הישיר בין הספק והעובדים בהליך אספקת הביגוד גרם לקיום "הסדרים" שונים בניגוד למינהל תקין.

המלצות

68. הביקורת ממליצה כי היועץ המשפטי לעירייה יגיש חוות דעתו לגבי המשך התקשרות העירייה עם הספק.
69. בהתאם להמלצתו של מנהל אגף חשבונות יש לכלול את הסעיף התקציבי המיועד לרכישת ביגוד בעין יחד עם קבוצת סעיפי הפעולות, בפרק "תקציב שירותים והשתתפויות כלליות".
70. מומלץ כי סמנכ"ל משאבי אנוש ומינהל יבחן מינוי ועדת ביגוד, על נציגיה, שתכלול בין השאר את נציגי מינהל הכספים ואגף ארגון ותקינה ושבתוקף סמכותה תקבע גם:
- תקני ביגוד.
  - הרחבת תקני ביגוד.
  - גריעת פריטים בתקני ביגוד.
  - מיון סוגי ביגוד שאינם מזוהים עם העירייה או שאינם עפ"י חוק ונתינתם כקצובת ביגוד, במסגרת השכר.
71. מומלץ כי גזבר העירייה ינחה את הנוגעים בדבר לפעול בהתאם להנחיות מס הכנסה ככתבן וכלשונו.
72. מומלץ לשקול קשר ספק - מחלקה/אגף - עובד, במתכונת הנהוגה בעיריית ירושלים.
73. בהמשך לפעולות שנקט סמנכ"ל משאבי אנוש ומינהל בנושא נוהל ביגוד לעובדי עירייה בעקבות ממצאי הדוח, יש לעגן בנוהל, בין השאר, את הנושאים הבאים:
- קצובת ביגוד.
  - ביגוד יחידתי.
  - ביגוד בכסף ובעין.
  - ביגוד בעין.
  - היבטי מיסוי.